

**N:r 252.**

*Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension åt vaktmästaren Johan Larsson; given Stockholms slott den 12 mars 1920.*

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ekle-siastikärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att vaktmästaren vid institutet och förskolan för blinda å Tomtebodas Johan Larsson må från och med månaden näst efter den, under vilken han avgår från sin befattning, under sin återstående livstid uppbära å allmänna indragningsstaten en årlig pension av 1,200 kronor.

De till ärendet hörande handlingarna skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

**GUSTAF.**

*Olof Olsson.*

---

*Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför  
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott  
den 12 mars 1920.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BRANTING,  
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena friherre PALMSTIERNA,  
Statsråden: UNDÉN,  
THORSSON,  
OLSSON,  
SANDLER,  
NOTHIN,  
NILSSON,  
ERIKSSON,  
SVENSSON,  
HANSSON.

*Pension åt  
vaktmästaren  
Johan Larsson.*

Departementschefen, statsrådet Olsson anförde:

I skrivelse den 2 februari 1920 har direktionen över institutet och förskolan för blinda å Tomtebodas anhallit, att Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen att åt vaktmästaren vid institutet Johan Larsson bevilja en årlig pension av 1,200 kronor att utgå från och med månaden näst efter den, under vilken hans tjänst vid institutet upphörde, med rätt för hans hustru Kristina Sofia Larsson, född Eriksson, att, därest hon överlevde sin man, under sin återstående livstid få uppbära hälften av det årliga pensionsbeloppet till mannen eller 600 kronor. Styrelsen har därvid anfört bland annat:

Larsson är född den 8 mars 1847 och inträdde i institutets tjänst den 15 september 1888 efter att förut hava arbetat vid uppförandet av institutets huvudbyggnad. Larsson uppnår sålunda innevarande år 73 levnads- och 32 tjänstår.

Han har under sin långa tjänstetid visat den största plikttröhet och noggrannhet i sitt arbete. Numera torde han emellertid, enligt vad av bilagda läkarbetyg framgår, på grund av ålder och nedsatta kroppskrafter med all sannolikhet icke kunna ännu någon längre tid kvarstå i institutets tjänst.

Genom flit och aktningvärd sparsamhet har Larsson, som är gift men icke har några barn, under årens lopp visserligen lyckats hopbringa en sparad summa av omkring 15,000 kronor, men lär detta belopp icke vara tillräckligt stort att giva honom och hans hustru ekonomisk trygghet för ålderdomen. Det synes därför under för handen varande omständigheter vara förenligt med statens värdighet att till någon del sörja för Larssons uppehälle, sedan han lämnat sin befattning vid institutet, genom beviljande åt honom av en årlig pension under hans återstående livstid.

Under flera år t. o. m. år 1919 har Larssons avlöning — krigs- och dyrtidstillägg oräknade — uppgått till 900 kronor, och har den med hänsyn till de löneförmåner, som numera tillkomma vaktmästare i motsvarande ställning vid Stockholms stads inrättningar, från 1920 års början höjts till 1,200 kronor. Han har dessutom haft fri bostad om två rum med värme och lyse samt fri kost. Han har utom sin vaktmästartjänst mot särskild ersättning arbetat med skolagning åt institutet och har därvid beretts fri verkstadsplats.

Det torde vara skäligt, att det pensionsbelopp, som kan tillerkännas Larsson, utgår med ett belopp, motsvarande hans kontanta lön för år 1920 eller 1,200 kronor.

Hans hustru Kristina Sofia Larsson, f. Eriksson, född den 23 juni 1849, vilken sedan den 30 maj 1889, då hon ingick äktenskap med sin nuvarande man, även varit i institutets tjänst och utan annan ersättning än fri kost gjort tre dagsverken i veckan åt institutet, torde jämväl, för den händelse hon överlever mannen, böra beredas något understöd av statsmedel, och synes i sådant hänseende skäligt, att hon må behålla hälften av mannens pension eller 600 kronor. Enligt bilagda läkarbetyg är hon oförmögen att försörja sig med eget arbete.

Vid ifrågavarande skrivelse voro fogade dels åldersbetyg, utvisande att Larsson är född den 8 mars 1847, och hans hustru Kristina Sofia Larsson den 23 juni 1849, dels ock ett av legitimerade läkaren Oscar Gibson den 1 februari 1920 utfärdat intyg, att Larsson på grund av ålder och nedsatta kroppskrafter inom kort tid med all sannolikhet bleve oförmögen att sköta sin tjänst.

I ärendet hava infordrade utlåtanden avgivits den 16 februari 1920 av skolöverstyrelsen och den 23 februari 1920 av statskontoret.

Skolöverstyrelsen har tillstyrkt bifall till framställningen beträffande Larsson samt förklarat sig icke hava något att erinra mot det ifrågasatta understödsbeloppet åt hans hustru.

Med förmälan att i gällande stat för institutet och förskolan icke funnes uppförd någon vaktmästarsyssla samt att ifrågavarande befattningshavare alltså icke vore att hänföra till de ordinarie tjänstemännen och därför icke hade någon i författning grundad rätt till pension, har statskontoret i berörda utlåtande anfört, bland annat:

Då befattningens nuvarande innehavare Johan Larsson under lång tid och med goda vitsord tjänat vid nämnda institution, synes billigheten bjuda, att honom beredes någon pension, när han inom kort nödgas på grund av ålder och nedsatta krafter lämna befattningen. Vad pensionsbeloppet beträffar torde vid detsamma avpassande i detta fall få såsom skett vid riksdagens beslut dels år 1915 om pension åt husmodern vid blindinstitutet A. G. J. Munck, dels ock år 1916 om dylik förmån åt maskinisten vid institutet C. J. Persson tagas hänsyn jämväl till de i tjänsten åtnjutna naturaförmåner. Vid sådant förhållande och i betraktande av Larssons tjänstålder synes icke vara något att erinra mot det föreslagna pensionsbeloppet, 1,200 kronor.

Statskontoret anser det icke böra ifrågakomma att nu bestämma något pensionsbelopp att utgå till Larssons hustru.

*Departementschefen.*

Med anledning av vad sålunda i ärendet anförts finner jag mig böra tillstyrka, att Larsson beviljas en årlig pension att utgå med belopp och på sätt av vederbörande föreslagits. Däremot kan jag, i likhet med statskontoret, icke finna lämpligt att nu understödja förslaget om beredande av pension åt Larssons hustru, för den händelse hon skulle överleva honom.

Jag hemställer alltså, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen medgiva,

att vaktmästaren vid institutet och förskolan för blindas å Tomtebodas Johan Larsson må från och med månaden näst efter den, under vilken han avgår från sin befattning, under sin återstående livstid uppbära å allmänna indragningsstaten en årlig pension av 1,200 kronor.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan biföll Hans Maj:t Konungen; och skulle proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:  
*Gustaf Florén.*